

GRUNDSKOLE 7. juni 2024

Mange nye folkeskolelærere forlader folkeskolen efter få år

Næsten hver femte nyuddannede lærer, der får arbejde i folkeskolen umiddelbart efter uddannelse, forlader den igen inden for tre år, mens knap hver fjerde forlader folkeskolen inden for fem år. Det er en stigning ift. tidligere. Blandt dem, der forlader folkeskolen, arbejder kun knap halvdelen fortsat med uddannelse, heraf størstedelen i private grundskoler.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Emilie Damm Klarskov

Analysechef

Troels Lund Jensen

Chefanalytiker

Anton Lykketoft

Stud.polit.

Hovedkonklusioner

- Ud af ca. 2.000 nyuddannede lærere fra 2018, arbejdede 1.200 i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse. Tre år senere var kun 960 fortsat i folkeskolen. Tallet var 900 efter fem år.
- Det svarer til, at hver femte nye folkeskolelærer har forladt folkeskolen inden for tre år. Efter fem år har hver fjerde forladt folkeskolen.
- Blandt folkeskolelærerne, der blev færdige i 2013, gik der fem år før hver femte havde forladt folkeskolen igen. Blandt folkeskolelærerne fra 2018 skulle der kun gå tre år.
- Kun knap halvdelen af dem, der forlader folkeskolen igen, arbejder fortsat med undervisning, hvoraf størstedelen arbejder i en privat grundskole.

Om analysen

I denne analyse undersøger vi ansættelsesforløb blandt nyuddannede lærere, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse. Det har vi gjort for at belyse fastholdelsen af nye folkeskolelærere.

Konkret har vi fulgt ansættelsessted blandt nyuddannede lærere, der var ansat i folkeskolen pr. 1. august umiddelbart efter færdiggjort læreruddannelse og fem år frem. Analysen fokuserer på lærerårgange, der er blevet færdiguddannede mellem 2013 og 2018. 2018 er den seneste årgang, hvor vi har data på ansættelsessted fem år efter endt læreruddannelse.

Hver femte nye folkeskolelærer har forladt folkeskolen inden for tre år

Ud af de ca. 2.000 nyuddannede lærere fra 2018 arbejdede 1.180 (ca. 60 pct.) i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse. Tre år senere var kun 960 ud af de 1.180 nyuddannede lærere fortsat i folkeskolen. Det svarer til, at hver femte nye folkeskolelærer har forladt folkeskolen inden for tre år. Det fremgår af Figur 1.

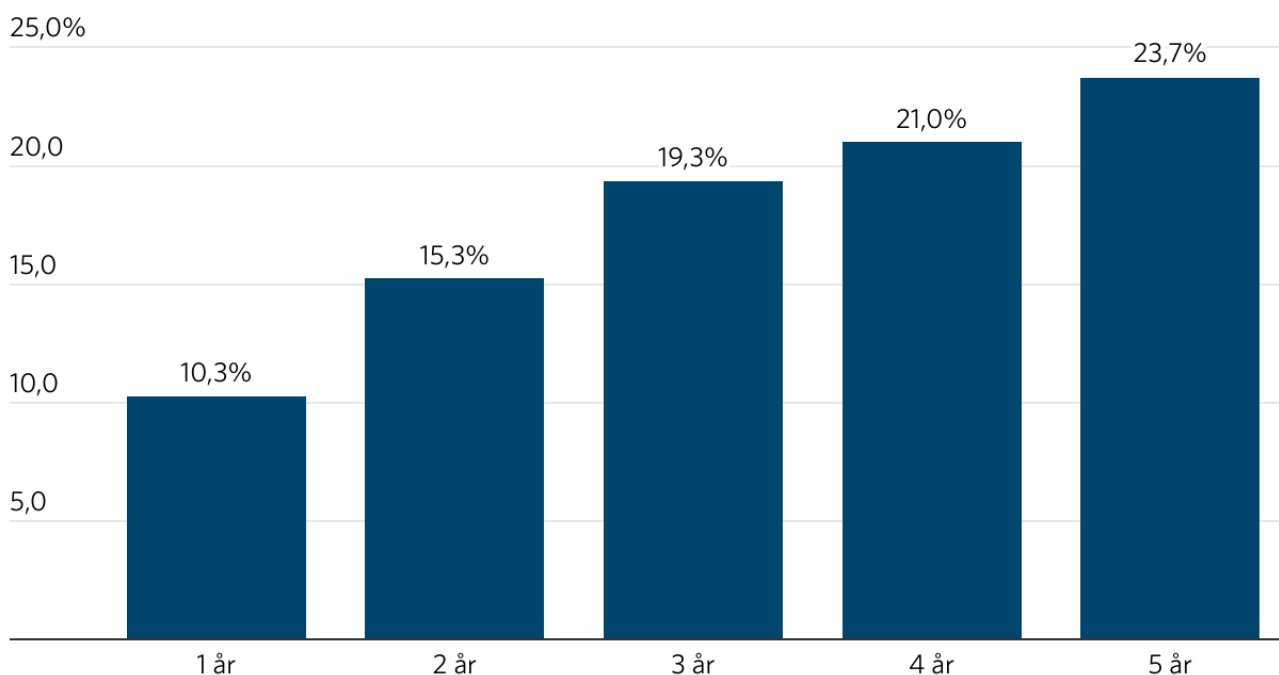
Figur 1 viser yderligere, at hver tiende nyuddannede lærer har forladt folkeskolen allerede inden for det første år. Derefter øges frafaldet med ca. 5 procentpoint om året, hvilket betyder, at omkring 20 pct. har

forladt folkeskolen efter tre år. Herefter flader frafaldet ud og stiger kun med ca. 5 procentpoint over to år. Blandt nyuddannede, som har haft beskæftigelse i folkeskolen, er knap hver fjerde således faldet fra, fem år efter endt læreruddannelse.

FIGUR 1

Én ud af fire nye folkeskolelærere har forladt folkeskolen efter fem år

Figuren viser andelen af nyuddannede folkeskolelærere fra skoleåret 2017/18, som arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, der ikke er i folkeskolen ét-fem år efter.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

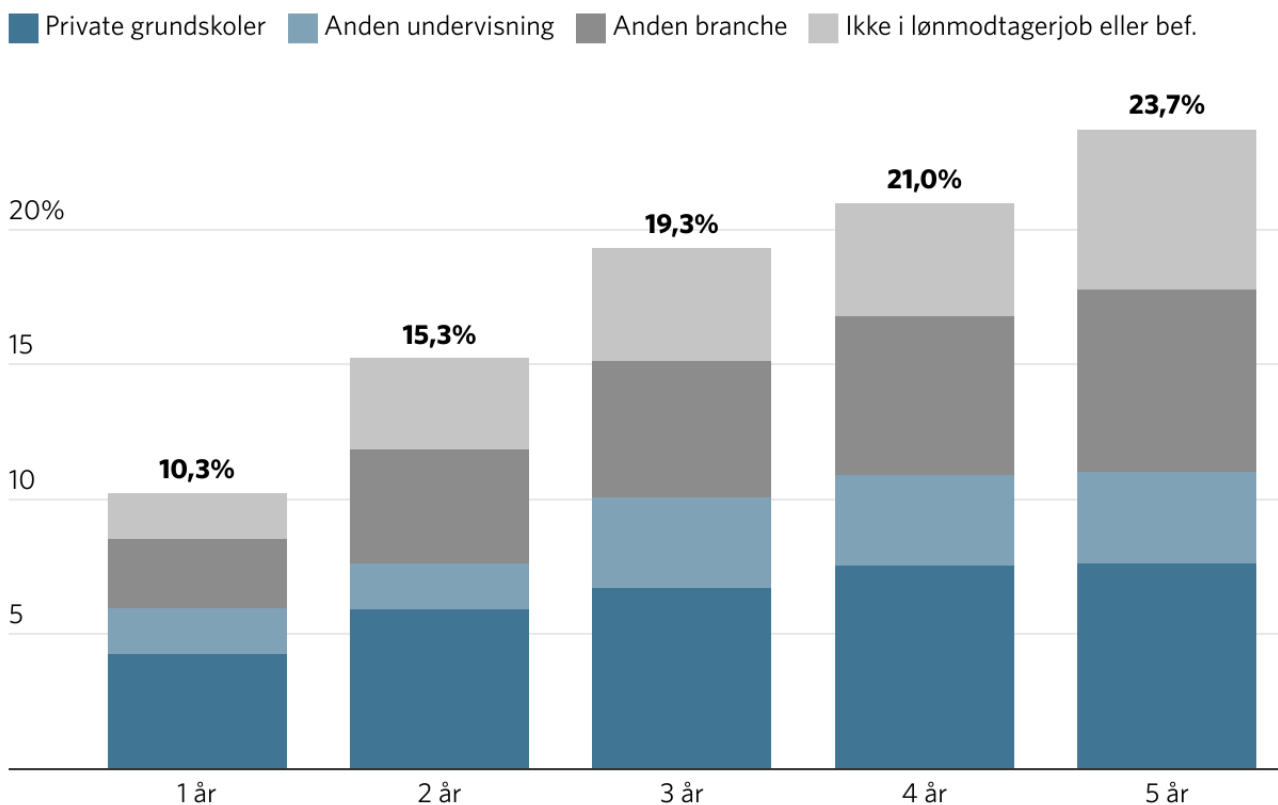
Halvdelen skifter til andre undervisningsjob

Flest af dem, der forlader folkeskolen, søger over i andre lærerfag, og særligt i private grundskoler. Det fremgår af Figur 2. Figuren er en dekomponering af Figur 1 og viser andelen af læreruddannede fra 2018, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, fordelt på ansættelsessted ét til fem år efter.

FIGUR 2

Nye lærere, der forlader folkeskolen, skifter primært til private skoler

Figuren viser andelen af nyuddannede lærere fra 2018, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, fordelt på ansættelsessted ét-fem år efter.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Ud af de 19,3 pct., der allerede inden for tre år havde forladt folkeskolen igen, arbejdede 6,7 procentpoint i private grundskoler og 3,4 procentpoint med undervisning uden for grundskolen. Det svarer til lige godt halvdelen af de 230 personer i lærerårgangen, der har forladt folkeskolen inden for tre år.

Derudover var 5,0 procentpoint i job, men uden for undervisningsregi, og 4,2 procentpoint var enten ikke i job eller i befolkningen. Det er altså halvdelen, af dem der har forladt folkeskolen, der har forladt undervisningsfaget.

Gruppen uden for beskæftigelse er meget spredt. Nogen er bosat i udlandet, andre læser videre, er på barsel eller på ledighedsydelse. [AE har tidligere vist](#) at op til 12 pct. af nyuddannede lærere læser videre inden for de første år af endt uddannelse.

Flere nyuddannede lærere end tidligere forlader folkeskolen inden for fem år

Andelen af nye folkeskolelærere, der forlader folkeskolen igen, er steget ift. tidligere årgange af nyuddannede lærere. Figur 3 viser andelen, som har forladt folkeskolen blandt nyuddannede lærere, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, hhv. ét, tre og fem år efter, fordelt på afgangår fra læreruddannelsen. X-aksen viser afgangsåret.

Figuren viser, at ca. 10 procent, hver tiende, forlader folkeskolen inden for det første år. Det er nogenlunde den samme andel på tværs af ti afgangsårgange.

Fra 2020-afgangsårgangen havde knap 17 pct. forladt folkeskolen efter tre år. Det er en smule højere end 2013-årgangen, men lavere end 2018-2019-årgangene.

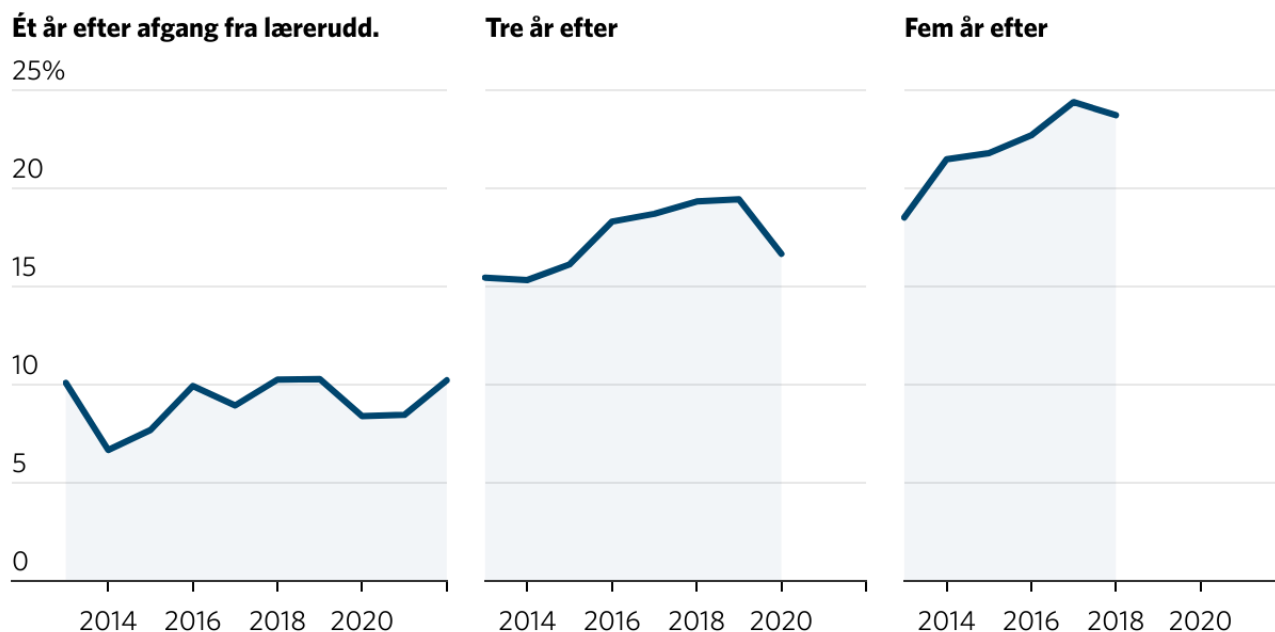
Som tidligere beskrevet har næsten 20 pct., hver femte, blandt de nyuddannede fra 2018 forladt folkeskolen fem år efter. Det er knap 5 procentpoint mere end for 2013-årgangen.

Med andre ord: Blandt folkeskolelærerne, der blev færdige i 2013, gik der fem år før hver femte havde forladt folkeskolen igen. Blandt folkeskolelærerne fra 2018 skulle der kun gå tre år.

FIGUR 3

Flere nye folkeskolelærere forlader folkeskolen inden for fem år

Figuren viser andelen af nyuddannede folkeskolelærere, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, der har forladt folkeskolen hhv. ét, tre og fem år efter, fordelt på afgangsåret. X-aksen viser afgangsåret.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Halvdelen forlader undervisning helt

Figur 4 viser ansættelsessted blandt gruppen af nye folkeskolelærere, der har forladt folkeskolen inden for tre år, fordelt på afgangsåret fra læreruddannelsen. Overordnet beskæftiger dem, der forlader folkeskolen, sig med det samme i dag som for ti år siden. På tværs af lærerårgange har ca. halvdelen af dem, der forlader folkeskolen inden for tre år, helt forladt undervisningsfaget.

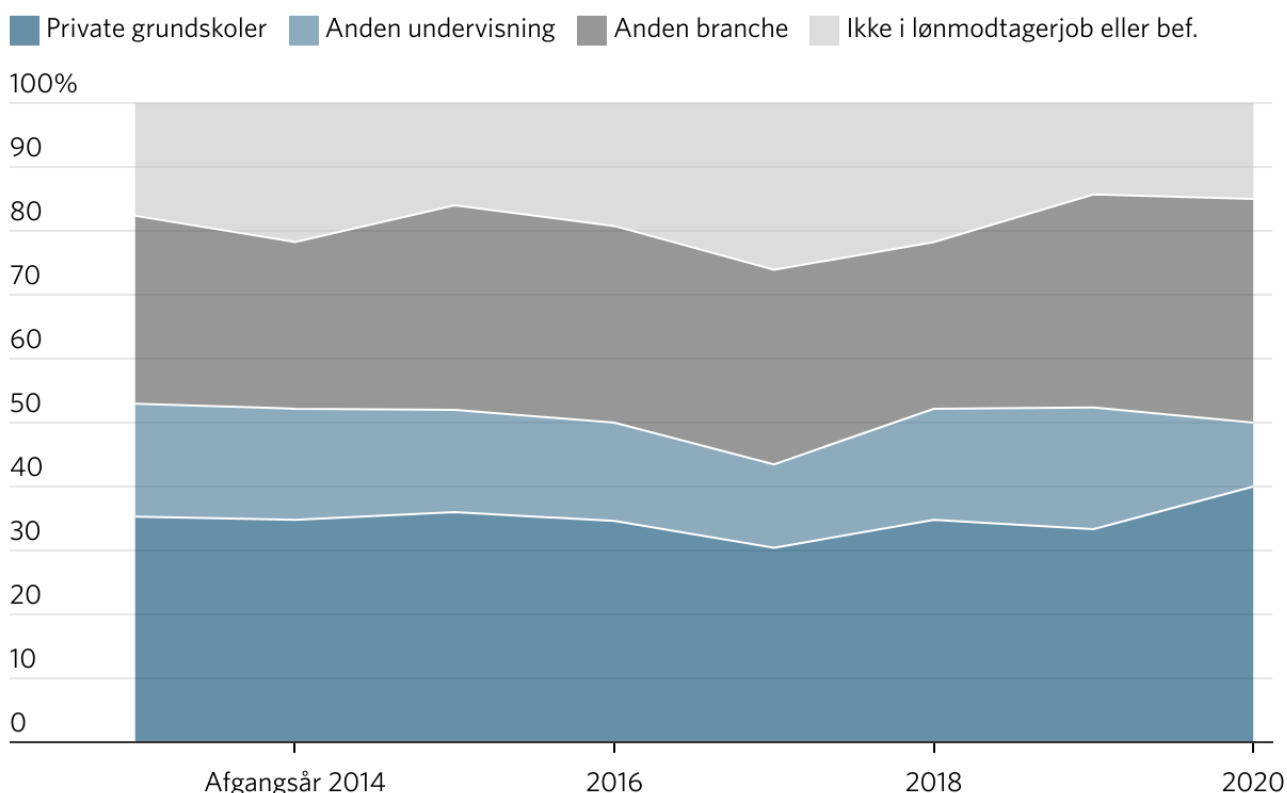
Mellem 30 og 40 pct. forlader folkeskolen til fordel for de private grundskoler, og mellem 10 og 20 pct. fortsætter med at undervise uden for grundskoleregiet. Omkring 30-35 pct. af dem, der forlader folkeskolen, arbejder helt uden for undervisning, mens de resterende 15-20 pct. enten ikke er i arbejde eller i befolkningen.

Hvor Figur 3 viste, at andelen af nye folkeskolelærere, der forlader folkeskolen, er stigende, viser Figur 4, at dem der forlader folkeskolen i dag, foretager sig stort set det samme som for ti år siden – blot i større omfang.

FIGUR 4

Halvdelen af dem, der forlader folkeskolen, forlader undervisning

Figuren viser ansættelsessted blandt de nyuddannede lærere, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, men som har forladt folkeskolen igen inden for tre år, fordelt på afgangår fra læreruddannelsen.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Sværere at fastholde nyuddannede lærere

Denne analyse tyder på, at det er blevet sværere at fastholde nyuddannede lærere i folkeskolen. Hver femte nye folkeskolelærer har forladt folkeskolen igen inden for bare tre år. Hver fjerde er væk efter fem år. Flere forlader folkeskolen, og de gør det hurtigere end tidligere årgange.

Problemstillingen er ikke ny. I 2022 tog et bredt politisk flertal hul på udfordringen med [en aftale](#) om en ny læreruddannelse. Aftalen indebar blandt andet mere praktik i håb om at rykke lærerne tættere på folkeskolen.

Det er ikke alle, der uddanner sig til lærer for at undervise i folkeskolen. Sådan behøver det heller ikke at være. Men det er en klar kollektiv opgave at sikre tilstrækkeligt ordentlige forhold og vilkår, så dem, der starter arbejdslivet som lærer i den fælles grundskole, ikke trækker sig igen.

Metode

Sådan har vi gjort

I denne analyse undersøges nyuddannede lærere i forhold til efterfølgende ansættelsessted ud fra lønmodtagerbeskæftigelsen (BFL).

En årgang af nyuddannede lærere defineres som dem, der i løbet af et skoleår har færdiggjort folkeskolelæreruddannelsen med uddannelseskoden '502020'.

Efterfølgende ansættelsessted findes ud fra BFL-registeret, pr. august i året. Vi inddeler i følgende ansættelsessteder:

- Lønmodtagerjob i kommunale grundskoler
- Lønmodtagerjob i private grundskoler
- Lønmodtagerjob i enten
 - anden form for undervisning uanset sektor
 - regionale grundskoler
- Ansættelser helt uden for grundskolen og undervisningssektoren
- Intet job eller ude af befolkningen

Der er maksimalt medtaget én ansættelse pr. person pr. år. I tilfælde af flere ansættelser på samme tid, prioriteres der i ovenstående rækkefølge. Har en person flere ansættelser af samme type/prioritet vil den ansættelse med flest timer i november i året blive medtaget i analysen.

"Grundskolen" er defineret som ansættelser i følgende brancher:

- Førskoleundervisning (127-gruppering: "Grundskole"), 851000
- Folkeskoler o.lign. (127-gruppering: "Grundskole"), 852010
- Specialskoler for handicappede (127-gruppering: "Grundskole"), 852020
- Ungdoms- og efterskoler (127-gruppering: "Gymnasier og erhvervsfaglige udd."), 853110

"Undervisning" er defineret som følgende (øvrige brancher under 36-grupperingen "P Undervisning"):

- Gymnasier, studenter- og HF-kurser, 853120
- Tekniske skoler og fagskoler, 853200
- Videregående uddannelser ikke på universitetsniveau, 854100
- Videregående uddannelser på universitetsniveau, 854200
- Undervisning inden for sport og fritid, 855100
- Undervisning i kulturelle discipliner, 855200
- Køreskoler, 855300
- Anden undervisning i.a.n., 855900
- Hjælpeydelse i forbindelse med undervisning, 856000

Arbejdsstedets sektorkode er anvendt til at afgrænse, hvorvidt man er ansat i en privat eller kommunal grundskole. Private grundskoler er defineret som grundskoler jf. branchekoderne ovenfor, i enten sektoren "Private virksomheder" eller "Private nonprofitorganisationer".

Gruppen af nyuddannede lærere, der arbejdede i folkeskolen umiddelbart efter endt uddannelse, består af dem, der arbejdede i en kommunal grundskole pr. 1 august efter endt uddannelse.

Bilag

Nye folkeskolelærere fordelt på ansættelsessted

Tabellen viser ansættelsessted for de 1.180 nyuddannede lærere fra 2018, der arbejdede i folkeskolen 1. august umiddelbart efter endt læreruddannelse, nul til fem år efter. Lærere, der ikke blev ansat i folkeskolen umiddelbart efter uddannelsen, indgår ikke.

Antal personer	År 0	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5
Kommunale grundskoler	1.180	1.050	1.000	960	940	900
Uden for kommunale grundskoler	0	120	180	230	250	280
- Heraf private grundskoler	0	50	70	80	90	90
- Anden undervisning	0	20	20	40	40	40
- Anden branche	0	30	50	60	70	80
- Ikke i lønmodtagerjob eller bef.	0	20	40	50	50	70
I alt	1.180	1.180	1.180	1.180	1.180	1.180

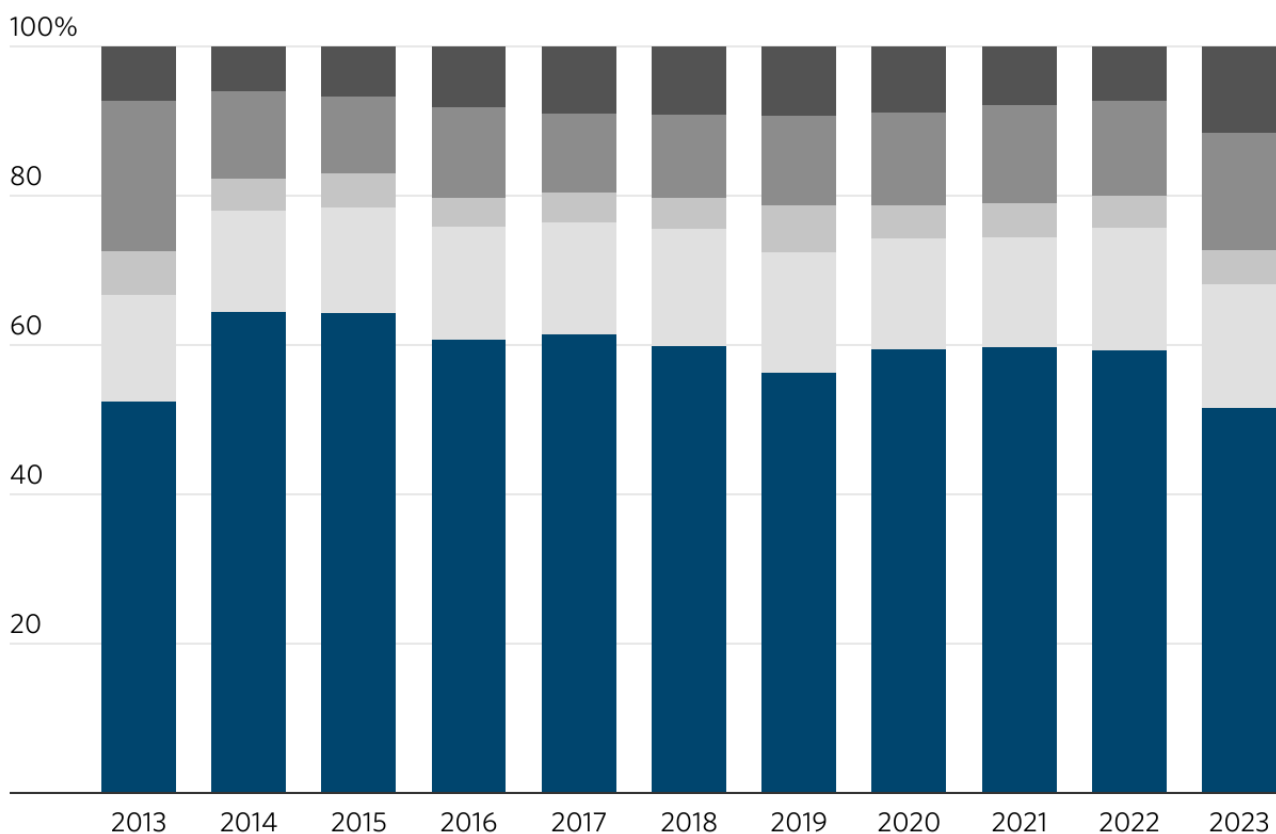
Anm.: Tal er pr. august i året.

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Seks ud af ti nyuddannede lærere starter direkte i folkeskolen

Figuren viser andelen af nyuddannede lærere, der arbejder i folkeskolen i august umiddelbart efter afsluttet læreruddannelse, fordelt på afgangsåret fra læreruddannelsen.

■ Kommunale grundskoler ■ Private grundskoler ■ Anden undervisning ■ Anden branche ■ Ikke i lønmodtagerjob eller bef.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Flest nyuddannede folkeskolelærere starter direkte i folkeskolen

Tabellen viser antallet af nyuddannede lærere fordelt på deres arbejdsmarkedsstatus 1. august i skoleåret umiddelbart efter endt uddannelse.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunale grundskoler	1.090	1.500	1.550	1.410	1.230	1.180
Private grundskoler	300	320	340	350	300	310
Anden undervisning	120	100	110	90	80	80
Anden branche	420	270	250	280	210	220
Ikke i lønmodtagerjob eller bef.	150	140	160	190	180	180
I alt	2.080	2.330	2.410	2.320	2.000	1.970

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråds på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flest nyuddannede folkeskolelærere starter direkte i folkeskolen

Tabellen viser antallet af nyuddannede lærere fordelt på deres arbejdsmarkedsstatus 1. august i skoleåret umiddelbart efter endt uddannelse.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunale grundskoler	1.080	1.200	1.310	1.370	1.120
Private grundskoler	310	300	320	380	360
Anden undervisning	120	90	100	100	100
Anden branche	230	250	290	290	340
Ikke i lønmodtagerjob eller bef.	180	180	170	170	250
I alt	1.920	2.020	2.190	2.310	2.170

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråds på baggrund af Danmarks Statistiks registre.